

СМЕРТНОСТЬ ОТ СЕРДЕЧНО-СОСУДИСТЫХ ЗАБОЛЕВАНИЙ И ПРОДОЛЖИТЕЛЬНОСТЬ ЖИЗНИ В СТРАНАХ ЕВРОПЫ: СВЯЗЬ С ПОКАЗАТЕЛЯМИ ЗАГРЯЗНЕНИЯ АТМОСФЕРНОГО ВОЗДУХА

Н. М. Кошель, А. В. Писарук, Л. В. Мехова, В. П. Войтенко

ГУ "Институт геронтологии им. Д. Ф. Чеботарева НАМН Украины", Киев

Загрязнение окружающей среды является одним из важных факторов, определяющих здоровье и продолжительность жизни людей. Работа предприятий черной и цветной металлургии, добыча твердого и жидкого топлива, работа теплогенергетических систем и мусоросжигание, газообразные выбросы продуктов сгорания бензина — это не полный перечень источников ксенобиотиков, которые пагубно влияют на здоровье современного человека. Они годами накапливаются и депонируют в организме, вызывая сначала субклинические, неспецифические патологические изменения в различных органах и системах, а затем и заболевания. В результате повышается смертность и как следствие — снижается средняя продолжительность жизни.

Для анализа влияния загрязнения атмосферного воздуха на смертность от сердечно-сосудистой патологии и продолжительность жизни использована Европейская база данных «Здоровье для всех» (БД-ЗДВ/HFA-DB, <http://data.euro.who.int>). Проанализированы показатели смертности от сердечно-сосудистых заболеваний (ИБС, инсульт) и загрязнения атмосферного воздуха (диоксид серы — SO_2 , диоксид азота — NO_2 , озон — O_3), взвешенные мелкие частицы (сульфаты, нитраты, аммиак, хлористый натрий, углерод, минеральная пыль) в столицах 40 стран Европы и европейской части СНГ.

Установлена достоверная положительная корреляция смертности от инсультов с концентрацией SO_2 в воздухе ($r = 0,43$ у мужчин, $r = 0,53$ у женщин), а также с концентрацией взвешенных частиц (диаметром менее 10 мкм) ($r = 0,53$ у мужчин, $r = 0,53$ у женщин). Обнаружена отрицательная корреляция смертности от ИБС с концентрацией NO_2 в атмосфере ($r = -0,58$). Не выявлено достоверной связи смертности от сердечно-сосудистых заболеваний с концентрацией O_3 в воздухе. Выявлена достоверная отрицательная корреляция средней продолжительности жизни с концентрацией SO_2 в воздухе как у мужчин ($r = -0,43$), так и у женщин ($r = -0,59$), а также с концентрацией взвешенных частиц (диаметром менее 10 мкм) у женщин ($r = -0,56$).

Таким образом, полученные нами данные позволяют заключить, что загрязнение атмосферного воздуха играет определенную роль в развитии сердечно-сосудистой патологии. Концентрация SO_2 и взвешенных частиц в воздухе значительно выше в странах с низкой продолжительностью жизни.

ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК ЕФЕКТИВНОЇ ПАЛІАТИВНОЇ ТА ХОСПІСНОЇ ДОПОМОГИ В УКРАЇНІ: ДЕРЖАВНО-УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТ

І. П. Кринична

Дніпропетровський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президенті України

Формування гуманістичного ставлення суспільства до такої категорії хворих, як безнадійні, пов'язане з необхідністю створення служби паліативної та хоспісної допомоги (ПХД) в галузі охорони здоров'я. Актуальність теми дослідження визначається: збільшенням кількості онкологічних захворювань, у тому числі в останній стадії; високими показниками смертності населення; збільшенням кількості людей похилого віку із захворюваннями в кінцевій стадії розвитку, а саме з хворобою Альцгеймера, ВІЛ/СНІДом, туберкульозом, бічним аміотрофічним склерозом (БАС), які потребують не стільки медичної, скільки соціальної допомоги.

Мета — аналіз сучасного стану надання ПХД для створення системи ефективної паліативної допомоги в Україні відповідно до потреб хворих та з урахуванням міжнародних стандартів.

Матеріали і методи. Застосовано комплекс загальнонаукових та спеціальних методів, серед яких можна виділити системний підхід та структурно-функціональний аналіз, що дозволило розглянути питання надання ПХД в Україні крізь призму прийняття державно-управлінських рішень.

Результати. Аналіз організаційних та медичних аспектів розвитку системи надання ПХД населенню в Україні впродовж останніх років засвідчив, що незадовільний стан розвитку системи ПХД значною мірою спричинений відсутністю сучасної науково обґрунтованої економічно доступної моделі